

== Velja po pošti: ==
 Za celo leto naprej . . . 28.—
 za en mesec . . . 2.—20
 za Nemčijo celoletno . . . 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
 V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . 24.—
 za en mesec . . . 2.—
 V prvi prijemu mesečno . . . 170
 == Sobotna izdaja: ==
 za celo leto . . . 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 8.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENEK

== Inzerati: ==
 Enostolna poltivrsta (72 mm):
 za enkrat 8 v
 za dvakrat 15 „
 za trikrat 13 „
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oznanila, zahvale, osemstolna itd.:
 enostolna poltivrsta po 2 vin.
 == Poslano: ==
 enostolna poltivrsta po 40 vin.
 Izdaja vsak dan, izveniški no-
 dalje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 poštne brailnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
 bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Razdejanje Gorice.

Gorica, 21. nov. 1915.

Sele danes zamorem zbrati celotne vtise dvadnevnega strašnega obstreljevanja. Miru sicer ni, na Oslavju se je pričela zopet krvava drama za posest Gorice in preko hiše — ki je ostala še cela — hrešči zdajpazdaj v divjem letu granata in udarja nedaleč v poslopja, ki se rušijo, kot bi treščil s kamnom v ilovnato posodo. S silo sklepam misli, kajti vtisov, svežih še in strašnih je toliko, da pero ne ve, kje bi začelo.

× × ×

Jasno nebo se je razpelo nad Gorico in zvezde so še gorele, ko je točno ob petih zagrmelo za goriškim območjem nešteto laških topov in pričelo bruhati železo in ogenj na še speče mesto. V divjem plesu so vreščale in žvižgale granate in šrapneli skozi nočno tišino in treskale in udarjale na hiše, ki so se rušile z gromenjem in bobnenjem. Na ulice so padali deli streh, zidovja, okenj, ometa kot ob potresu. Vmes so žvenketale razbite šipe in črepinje kuhinjskih posod in drobci granat, kamenja in opeke so deževali na strehe in udarjali ob okna, na hodnike in na kamniti tlak.

In že ob solnčnem vzhodu so planili proti nebu goreči jeziki in oblaki črnega, umazanega dima so se valili nad mestom.

× × ×

Nepopisno žalosten pogled se mi je nujil po ulicah, ki so bile posute s kamnjem, opeko, steklom in drobci železa. Raz hiš so viseli odbiti žlebovi, razbite polknice, odtrgane električne in telefonske žice. Velike odprtine so zijale iz mrtvih hiš in kazale opustošena stanovanja z razbitim pohištvo. Zdajpazdaj sem skočil preko ogromne jame, ki jo je izkopal granata sredi tlakovane ulice. Priletela je s silovito močjo, zakaj daleč na okrog je frčalo kamenje, zemlja in grušč in odbijalo omet, prebijalo železne rulete trgovin in razbijalo vrata in okna. Tupatam so prihreščale ogromne 28 cm granate in razkleščile tudi dvonadstropne hiše kot igrače do tal. Vse življenje po ulicah, ki je bilo prej tako živahno, je zamrlo. Vsa okna, vsa vrata, vse trgovine zaprte, le včasih hiti posameznik ali bolje: teče tik ob hišah in se strahoma ozira in za hip ob tuljenju granate postoji, da kmalu izgine za vogalom. Kakor da bi nevidna groza begala po ulicah, se ti zdi in kri ti burno polje po žilah. Ob vsakem gromenju ti nehote postane korak in že slišiš, da zopet leti ono strašno, veliko telo po zraku in se ti bliža z divje rastočim pljuskanjem, kot da bi

švrkal z ogromnim bičem po vodi, se ti ustavi korak in glavo skloniš med ramena.

× × ×

Bombardiranje se je po načrtu osredotočilo na osrčje mesta in sicer od Kornja preko Placuto, v ulico Leoni, Tržaško cesto in za Grad na Rafut. Na razne točke tega pasu so padale vžigalne granate, ki naj bi povzročile splošen požar: na staro deško semenišče, v Volpichovo hišo v Gosposki ulici, v Baderjevo hišo v Semeniški ulici, v ulico Petra Zoruttija, v knez nadškofjski dvorec, v Trgovski dom, v ulico Usina, za Gradom in na Rafutu. A po zaslugi goriške maloštevilne požarne bramborbe se je požar omejil popolnoma in zgorelo je le semenišče, Volpichova in Baumanova haša, srednji trakt škofije, Baderjevo veliko poslopje do tal, Trgovski dom (Pregrad, Černetičova trgovina in stanovanja nad njim so nedotaknjena) in še par drugih hiš.

Obstreljevanje pa so bile več ali manj vse ulice. Najbolj prizadete so: Gosposka ulica, Semeniška, Travnik, Šolska ulica, ulica sv. Klare (zavoda »Notre Dame« in »Covitto Friulano«), Vrtna ulica, Korzo, ulica Usina, Luigia in Leoni, Tržaška cesta, Pietro Zorutti, Coronini, Stražice in Placuta.

Omeniti moram požarno brambo, ki je med bombardiranjem gesla neustrašeno, kolikor ji je bilo mogoče. Tudi pismonoše so vršili med najhujšim ognjem svojo službo. Vsa čast jim!

× × ×

V petek popoldne je med odmorom priplul nad mesto francoski letalec in krožil dolgo časa nizko nad njim kot ptica roparica, ki opazuje svoj plen s krvoločnimi očmi. Izpustil je dve bombi, eno na vrt za Gosposko ulico, ki je izkopal ogromno jamo, drugo pa na Stolni trg, ki je priletela ravno na balkon nad trgovino v Strassoldovi palači in rani la konja, ki je potem ves krvav še letel okrog trga, dokler se ni zgrudil na tla. Zračni pritisk je bil tako silen, da je v hipu ubil nekega starega moža in da so popokale vse šipe v obližju. Nato je francosko letalo počasi plulo nad Magistratno ulico in vrglo nešteto pišč, ki pa niso ranile nikogar.

Končno so ga naši obrambni topovi prisilili, da se je obrnil proti Furlaniji.

× × ×

Že smo upali, da je dvadnevno bombardiranje končalo, ko so pričele v soboto popoldne padati najtežje granate (28 in

31 cm) na Placuto. Ena treščila na hišo, kjer stanuje cerkovnik, jo razklala in rani la njegovega sina Franca Brajdo, druga je priletela na nasprotno stran in udarila v hišo, kamor se je skrilo nekaj ljudi, od katerih je ostalo pet na mestu mrtvih. Dve užgalni granati sta povzročili požar v ulici Scala (ki pa je bil takoj udušen) in pa v Zgančevi hiši, ki je pogorela z župniščem vred do tal. Plameni so že lizali farno cerkev, a zgorela je le zakristija in prižnica. Sredi Placute pa so izruvale granate na trdih tleh dve strašni jami, da je letelo kamenje kot listje na vse strani.

Bledi, preplašeni in trepetajoči na cellem telesu so pribežali ljudje v Alojzišče. Matere so stiskale dojenčke v naročju, ki so onemogli odpirali usta od glada in žeje. Zakaj že dva dni so se skrivali po kletah in jedli niso ničesar. Tih, slaboten jok in ihtenje prihaja v mojo sobo, ki mi reže srce.

× × ×

Bele, mesečne noči so lile na Gorico luč. V ostrih konturah so padale črne senice in risale preko razdrtih hiš in razdejanjih ulic temne pošasti. Gola so štrlela poslopja v noč, skozi razbita okna je sijala mesečina v uničena stanovanja in nad mestom je ležal svet požara.

Tedaj so se izvile iz črnih senc temne postave ljudi in z vozičkom, na katerem je bilo naloženo nekaj cunj, posode in — otroci, so hiteli iz razdejanega mesta v svet neznano kam, da le rešijo golo življenje. Odrasli otroci gredo za vozom, tudi oni obloženi s culami in najpotrebnejšo obleko.

In kakor pred šestimi meseci so romale cele procesije v tiho, belo noč in kakor pred šestimi meseci so se ponavljali obupni prizori, gorja in trpljenja polni...

× × ×

Sam sem se vračal po samotnih ulicah domov, preko grobelj in kupov kamenja. Tupatam sem srečal še ne eksplodirano granato, kot odrasel deček veliko in pred vrati razrušene hiše je ležala na obrazu človeška žrtev, oblita od gorke mesečine.

Gorice pa, naše lepe Gorice ni več. Ostalo je še samo groblje.

Lojze Res.

Še eno pismo iz Gorice.

21. novembra.

Boji za goriško območje trajajo celo noč dalje. Kaj takega nismo še dočakali. Bombardiranje mesta je penehalo, vendar je padlo večeraj proti večeru na Placuto par največjih granat. Učinek teh granat je strašan. Človek, ki čita po časopisih o

učinku granat, nima niti najmanjšega pojma o tem, kar res napravi samo ena taka granata, kakor jih pošiljajo Lahi v teh dnevh v Gorico. Pred temi 28 cm granatami ni varen človek nikjer, niti v kleti ne. V premeru 100 metrov naokoli se zemlja strese, stene se zamahejo, šipe popokajo, človeku se zdi, da se hiša podira nanj. Kamor pa zadene tak izstrelek, gorje hiši, gorje onim ki so v njej. — Samo par takih granat je padlo na Placuto in Placuta je podobna mestu po potresu. A poleg tega gori Placuta še vedno dalje. Vnelo se je župnišče, a tudi cerkev je v nevarnosti, da zapade kot žrtev nenasišni vojni.

Kako žalostno je te dni v Gorici. Potrti, obupani in preplašeni se skrivajo ljudje po kletah. Na ulice gre le tisti, ki ima res silne opravke, bodisi da skrbi za hrano družini, bodisi da nese pismo na pošto, da naznani svojim dragim, da je še vedno živ in hvala Bogu tudi zdrav.

Trgovine so vse zaprte razen pekarij in, kolikor nam je znano, ene mesnice. Vse drugo je zaprto ali razrušeno. Sicer pa potrebujejo ljudje te dni bore malo. Nekateri niso jedli radi zavžigete strahu že tri dni ničesar. Nekaj groznega je gledati te preplašene ljudi; matere z dojenčki na prsih, stare ženske izmučene do smrti hitijo iz hiše v hišo, kjer upajo najti bolj varno zavetje.

Koliko žrtev je bilo te dni v Gorici? Res, težko vprašanje. Sam mestni fizikat si ni na jasnem. Ljudje prihajajo naznanjat polgoma žrtve. Videl sem ženo, ki je prišla prosit na magistrat pomoči, da bi odkopali izpod razvalin njenega otroka, ki leži že štiri dni zasut od granate. Ko sem šel danes čez Placuto, sem videl ležati pred eno hišo dve žrtvi — ubiti sta bili gotovo od zračnega pritiska. In koliko je takih žrtev!

22. novembra.

Proti večeru so večeraj ponehali nekoliko boji. To je za nas vedno dobro znamenje, da je požrešni Lah že zavrnjen. A ta mir je le malo časa trajal. Bobnenje in gromenje je pričelo znova ter traja še vedno: Lah ima še vedno ljudi, da jih pošilja v klavnico, a enkrat tudi njemu zmanjka in ta čas ni daleč.

Najlepše solnce sije nad Gorico, a kaj, ko je v tem solncu Gorica še strašnejša. Iz nekaterih hiš se še vedno kadi. Razbite trgovine so še vedno zaprte, ljudje se izseljujejo, da le rešijo svojo kožo. Zdaj je čas, bogve ali nečloveški Lah ne obnovi bombardiranja. Te misli jih mučijo, zato hitijo kolikor mogoče. So pa tudi drugi, ki se toliko ne brigajo. Ti se toležejo s tem, češ najhujše je že prestano. Kdo ima izmed obeh prav, ni znano. — V mesto prileti še vedno kaka granata, to noč jih je jadrlo

LISTEK.

Med ameriški Slovenci.

(Dopis.)

Mnogo delavcev, ki ne pozna pravih vzrokov bede, misli, da so stroji krivi, da narašča brezposelnost in se ponavljajo gospodarske krize. Njih jeza se obrača proti strojem in preklinjajo iznajditelje, kateri so iznašli stroje, da ž njimi olajšajo delo ljudem. Taki delavci zavzemajo še stališče kakor tkalci pred sto leti, ki so mislili, da bodo z razbijanjem strojev preprečili napredek. Delavci, kateri vidijo sovražnika v stroju mesto v kapitalu, modrujejo takole: »Danes je v Ameriki 6 milijonov delavcev brez dela. V tvornicah dela pri strojih do 2 milijona otrok, ker je delo poceni in lahko, da ga opravljajo otroci. Če bi ne imeli strojev, bi ne delali otroci.«

Delavec, kateri modruje tako, ni na pravem potu. Ne zaveda se, da je pri poslednjih volitvah sam glasoval, ko je oddal svoj glas za demokratskega, republikanskega ali progresistovskega kandidata, da delajo otroci pri strojih mesto odraslih delavcev.

Pred vsem je kriva dolga delavna doba, da imamo brezdelavnost in bedo. Ta-

ko n. pr. je bilo treba popreje deset delavcev, ki so delali deset ur, da so izdelali produkt, ki ga zdaj izdelava en sam delavec v ravnoisti dobi. Zakonodajca, v kateri so izključno zastopniki kapitalizma, ali pa imajo večino v njej, ne bo nikdar glasovala, da se zakonodajnim potom zniža in določi maksimalna delavna doba na ta način, da bi občutno škodoval delodajalcem. Tako je n. pr. v Coloradu ljudstvo s splošnim glasovanjem odločilo, da se uvede dostavek k ustavi, s pomočjo katerega se lahko uvede osemurni delavni dan za rudarje. In kaj se je zgodilo? Preganjali so rudarje, kateri so začeli štrajkati.

Danes se slednji delavec boji brezposelnosti. Če je družinski oče in ne dela en teden, mu primanjkuje povsod: pri hrani, stanovanju, obleki. Štrajki in z njimi združena brezdelavnost in beda pa so v naši novi domovini na dnevnem redu. Tako je v Edridgeportu, Conn., zaštrajkalo zdaj dva tisoč delavcev v podjetju American Graphophone Company, da izvojujejo csemurni delavnik in 20 odstotkov povišanja plače. V tem mestu so zmagali štrajkojoči delavci, zaposleni v podjetju Bryant Electric Co. Izvojevali so osemurni delavnik. — Generalni pravdnik države Arizona je razposlal okrožnico vsem inčustrijcem, da plačajo delavce z zakonitim denarjem. Doslej so bile v navadi marke iz kovine, ki so jih delavci prejimali kakor

predujem, da so ž njimi kupovali v kompanijskih prodajalnicah. Če so hoteli take marke direktno spraviti v denar, so jih morali menjati v izgubo. — V vseh čistilnicah olja v državi Ohio, ki so lastnina Rockefellerja, je uvedena s 1. oktobrom osemurna delavna doba. — Tesarji v Hutchinsonu, Kans., so izvojevali 5 centov poboljška plače na uro. — Vsem rudarjem se odsvetuje, naj ne silijo za delom v Colorado Springs, Colo., zakaj delavske razmere so slabe in d-kaj delavcev je brez dela in jela. — V Cambridge, O., je Akron Coal Co. pričela z delom, da odpre rudnik Kings. Delo za izsesavanje vode in ventilacije se je pričelo. — V Briceville, Tenn. so jako žalostne delavske razmere. Če kdo izpregovori le besedico o uniji, pa je precej na cesti. V rudnikih delajo le po tri do štiri dni v tednu. — V Broughtonu, Pa., so delavske razmere nezadovoljive. V rudniku Berta, lastnina Pittsburgh Buffalo Coal Co. stoji delo že pet tednov. Rudnik se nahaja v Brucetonu. V rudniku v Harmingu, ki je lastnina Pitt Terminal Coal Co., delajo v dveh tednih le pet dni. V rudniku Likronu, lastnina Pittsburgh & Coal Co., delajo sicer slednji dan, ali za služek je pičel. — V Clintonu se dela v tamošnjem rudniku štiri dni v tednu, preprijo so pa delali še celo samo tri dni. V novih rudnikih pa se dela dan na dan. — Iz Terre Haute, Ind., prihajajo poročila,

da se položaj tamošnjih rudarjev obrača na bolje. Povprečno delajo v rudnikih po štiri dni v tednu. — V Princetoni štrajka 700 rudarjev v rudnikih Deep Vein Coal Association, ker je družba odpustila dva kovača, da nastavi dva svoja ljubljena. — V Gowandi, N. Y. pa delavske razmere še niso neislabe. Tamošnja tvornica za lim obratuje vsak dan, pa ne s polno paro. V strojniari je nekoliko slabše. Kdor dobi delo, ga dobi le slučajno. Tamošnja slovenska naselbina se precej naglo množi. — V Hestetter, Pa. so delavske razmere nekako srednje. Dela se podnevi in ponoči, pa se komaj toliko zasluži, da se človek preživi. Odsvetuje se, da bi kdo silil tja s trebuhom za kruhom. — V Ralphotonu, Pa. je pičila z delavskimi zaslužkom. Dela se sicer sleherni dan, a zasluži se komaj toliko, da se delavec skromno prehrani, zakaj draginja je taka, da je že od sile. Bog dej že boljše čase! — V slovenski naselbini Milwaukee, Wis., živi 700 Slovencev, ki se pa tudi nič ne pohvalijo s sedanjimi delavskimi razmerami. Delo se mora označiti za slabo plačano in nestalno. Kdor dela, mora biti vsak čas pripravljen, da ga bo boss odslavil. Kar se društvenega življenja tiče, je rečena slovenska naselbina daleč zadaj za drugimi večkrat dokaj manjšimi naselbinami. Za duševno razvedrilo in bodrilo so si ustanovili slovensko čitalnico, ali žal. število

precej v smeri živinskega trga. Slišali smo le velikansko detonacijo, katera kaže, da so bile granate največjega kalibra.

Bolj važni uradi so zopet odprti kakor pošta, magistrat, davkarija, glavarstvo (policijska) in par drugih. Posebno važen v tem oziru je magistrat, ki ima poleg drugega skrbeti tudi za aprovizacijo mesta in kateri je dosedaj res hvalevredno izpolnjeval svojo dolžnost. Posebno sedaj, ko so skoro vse trgovine zaprte, ima res veliko nalogo, da v mestu ne nastane lakota.

Pri bombardiranju mesta so podpirali Lahe njih aeroplani. Živahno obstreljevanje od naših, so se morali umakniti, vendar so vrgli na mesto precej bomb in kar prvič čujemo tukaj, mnogo pušč, kakor so v rabi na francoskem bojišču.

Vsako toliko časa vidimo ujetje laške vojake, ko korakajo mimo nas skozi mesto. Ogledujejo si učinke njih barbarskega obstreljevanja, ogledujejo si naše mesto, ki kljub njih jezi še vedno stoji in bo stalo kljubujoč sovražniku do konca.

Novice iz Gorice.

»Slovenec« poročevalec sredi so-ražnega ognja. Naš poročevalec nam piše iz Gorice: Tik pod mojimi oknom je eksplodirala granata in na vrhu treščila 28 cm, ravno, ko sem pisal zadnje poročilo. Zračni pritisk mi je razbil okno pred pisalno mizo in stekleni drobci so padli v obraz, na glavo in na papir, k sreči se mi ni zgodilo nič. Vse šipe v hiši so razbite in burja piha, da so mi prsti odreveneli. Bog in Marija me čuvajta!

Novo lepo nadškofijsko semenišče v Gorici, v katerem je bolnišnica Rdečega križa, je v dozidanem traktu čisto nedotaknjeno od laških granat. Pač pa je zadela ena bomba v še nedozidan trakt v pritličju, kjer je kopališče. Škoda ni velika. Nato je zadela še ena granata v isti trakt z malo škodo. Ena 34 cm granata francoskih težkih ladjinskih topov je udarila v vrt pod poslopjem semenišča, izstrelki so leteli skozi dva zidova k postelji v sobo, kjer je stanovanje za vodjo nadškof. semenišča, tudi skozi okna so leteli drobci v sobe, kjer so ležali ranjenci, ki so prestrašeni bežali iz sobe, ako so jim dopuščale telesne moči.

Hiša preč. g. dr. Jos. Ličana je še cela, le tik pod ulico je predrla zid ogromna granata.

Trgovski dom je gorel dva dni in eno noč. Gledališka dvorana s traktom na Petracovo ulico je popolnoma pogorela. Pregrada & Černetičeva trgovina in stanovanja nad njo so nedotaknjena po zaslugi in neumornem delu goriske požarne brambe.

Bombardiranje Gorice traja dalje, a ne več s tako silo, kot prve dni. Še vedno prihajajo granate najtežjega kalibra v mesto. Vsi deli mesta so silno prizadeti in skoraj ni hiše, ki bi ne bila zadeta.

Prebivalstvo Gorice, ki je štelu v zadnjem času okoli 10.000, je po večini zapustilo mesto. Skoro vse trgovine so zaprte, vse ulice so prazne in zapuščene. Služba božja se vrši v stolnici in pri kapucinih.

Cerkev na Kostanjevici je poškodovana granata, ki je priletela na streho blizu stolpa. Patri frančiškani vztrajajo pogumno dalje kljub vedni nevarnosti.

Padel je na Doberdobski planoti praporščak učitelj na slovenski šoli na Blanci v Gorici Anton Turk.

njenih članov je tako majhno, da je žalostno povedati. In vendar kolikolega pomena so čitalnice in bralna društva za slovenske naselbine. To so tisti braniki, ob katere se razbijejo valovi angleškega morja. Naselbina brez prosvete je suha veja, ki zdajdaj odpade s svojega drevesa.

Slovenska naselbina v New Yorku je pa v tem pogledu vse hvale vredna. Za omiko in izobrazbo ter v izpodbudo narodne zavesti se pridno prireajo izvirne slovenske igre in pevski večeri. Tako so ondan v cerkveni dvorani sv. Nikolaja tamburašice priredile zabaven večer. Kljub slabemu vremenu je bila dvorana natlačena polna. Je pač videti, da se občinstvo še živo zanima za slovensko stvar. Tamburice so zvene, pevci so peli, da je vse z veseljem in slastjo poslušalo. Kako so nam polnile srce in dušo lepe pesmi, kakor: »Slovenec sem«, »Po jezeru«, »Jaz sem Slovan«, »Na tujih tleh«, itd. V tujini smo šele povsem čutili lepoto slovenske pesmi. Koliko moč imaš v sebi, o slovenska pesem ti! — V Tooele, Utah, je umrl 33letni Jožef Skubic. Bolehal je že dalj časa. Rajni je bil doma iz šmarske okolice na Kranjskem. Bil je blaga duša in vse ga je rado imelo. — Po dolgi in mučni bolezni je umrla v New Yorku žena Franka Kobija, Angela, stara šele 29 let. Rajna je bila rojena v Loškem potoku in zapuščena v stari domovini mater in tri sestre, v Clevelandu, Ohio, pa enega brata. V Portage, Pa., se je pa ponesrečil v rudniku 28 letni Alojzij Plešić, doma iz Medvoda na Gorenjskem. V Združenih državah je bival osem let. Bodi jim lahka zemljica tuja!

V New Yorku, dne 15. oktobra 1915.

Nagla smrt. Znani voznik iz Prvačine, šemole, je bil ob zadnjem obstreljevanju v Gorici. Ustavil se je pred prodajalno Marassijevo ter čakal na vozičku; kar prileti iz italijanskega zrakoplova bomba ter ga zadene v hrbet. Bil je takoj mrtev, konj in voz sta bila pa nepoškodovana.

V Solkanu.

17. novembra 1915.

Dan sv. Martina 11. t. m. bila je v Oslavju huda bitka. Padla sta tudi dva naša junaka. Prvi je nadporočnik Zorko iz Ljubljane. Govoril sem z njim 30. oktobra. Bil je zelo ljubezniv častnik. Zato me je njegova smrt pretresla. Pokopali so ga na goriskem mestnem pokopališču. Počivaj v miru, hraber slovenski junak.

Drugi tovariš je padel z njim in sicer praporščak Štefan Kvas, sin dratičnega ravnatelja na železniški postaji Kranjska gora. Družina je bivala pred vojsko v Solkanu. Sin Štefan je obiskoval gorisko realko in jo lani dovršil. Bil je zelo blag mladenci, vse ga je čislalo. Pred bitko je bil pri meni in obljubil mi je, da me še obišče, a ni ga več. Truplo njegovo so pač prenesli v Solkan in tu smo ga za sedanje razmere še precej slovesno pokopali dne 13. t. m. ob 5. uri popoldne. Lepo mu je na grobu govoril vojaški kurat dr. Kulovec. Blagi ranjki naj vživa krono večne slave, žalostnim sorodnikom pa naj Bog tolažbo vlija v srce.

Včeraj 16. t. m. imeli smo tu slovesno mrtvaško opravilo po pok. č. g. Andreju Rustju, našem bivšem kaplenu, ki je umrl 4. t. m. v zdravilišču pri Gradcu. Da, njega je bilo škoda! Marsikak mladenci je nadarjen, a ne zna rabiti svojih talentov, drug je zopet pridlen, a manj nadarjen. Ranjkega pa je nebo obdarilo z velikim razumom in najtrdnjšo vstrajnostjo. Kar je on sklenil, moral je doseči ali vsaj delati je krepko na to, da doseže svoj namen. Bil je zapisan na dunajski teološki fakulteti in delati je hotel prvi rigoroz, ravno tako je hotel letos delati župnijski izpit, a vse načrte prestrigla je bridka smrt. Tukajšnje ljudstvo ga je zelo ljubilo in plaka sedaj za njim. Bog mu daj večni mir! Gospod Andrej moli pri Bogu za nas.

Ujetniki iz gorške bitke.

Z mnogimi sem govoril: z voznikom iz Barija, s pekomo iz Arezza, s tkalcem iz Lyona, s cementnim livarjem iz Belluna, z natakarnjem iz Nizze, z — — — odkod je že bil? Mnogo let je bil delavec ob Renu.

Vsi ti nočejo več, ni eden ni žalosten, da je ujetnik; vsak si misli: zame je stvar pri kraju. Srečen sem, zakaj kako dolgo še? Ogenj je grozovit in vedno zopet zahlevajo od nas, naj napadamo in ne mislimo na drugo. Narosled človek ne zmore več, živci odpovedo. Živci? Vsakdo jih ima, tudi kmet. Samo par tednov je treba biti v ognju, pa se pojavijo.

Dvainpetdeset jih je, na oglu stoje v blatu na cesti, ki drži v Gorico. Star Tirolec z dolgim bajonetom jih straži, eden dvainpetdeset. Zakaj ne, saj sedaj niso več vojaki, nosijo le še opravo. Zopet so, kar so bili: vozniki, peki, tkalci, zidarji, natakarnji. Rano v jutru so jih ujeti, žalostne postave, vnetih oči, trudni, raztrgani, pobiti. In sedaj čakajo, kaj se bo zgodilo z njimi. Nobena stvar ni cela na njih, vse je preklano in raztrgano in blato iz jarkov je moglo pritisniti do kože.

Od Zagore so prišli. Kako je tam? Strašno, strašno! To besedo je čuti pred vsem. Pet mesecev ni šala. »Ubit sem,« pravi eden, »kako naj se borim. Boriti se je možno, dokler ima človek moči.« Sivozeleni okrogli plašči jim vise preko ramen. Jopič je pokrit z blatno skorjo, kolena pri hlačah stoje naprej, kot bi klečala; navedila so se v jarkih. Najslabši so čevlji; noge zavite v cuniah, rutah, zaplatah, preko njih potisnjen bivši čevlji, taki stoje tu; drugi bos. V olajšavo jim je bilo, da so se mogli enkrat znebiti čevljev, zakaj dva tedna so stali do kolen v vodi, ki je zalivala jarke. Potem so jurišali in ujeti so jih, drugi so jurišali in še drugi. Oni, katere so nadomestili, so klicali novodošli: »Tutto inutile qui; impossibile! — Tu je vse zastoj; ni mogoče!«

Natakarnji iz Nizze ima krasne oči, ki mu mehko, sanjavo zro z gledkega obličja. Govori gladko francoski in je lepega večerja. »Cospodine moj, ni nobenega upanja. Strašno je, ne vem, kaj se godi z menoj že več tednov. Vesel sem, da je pri kraju, vsaj zame. Nisem strahopeten; granata udari, kamor je namenjena. A grozoviti ropot, tulenje in žvižganje, ki ga mora človek prenesti, preden se zave, da ni zadet. In blato ter čakanje! Česa čakamo pravzaprav? Čemu ležimo pet mesecev vedno v istem jarku? Kdo naj nam pomaga? Kdo ve? Nervočno so se mu tresle roke.

Plavolas, vitez je drugi, izgleda skoro kot Nemec, slučajno zna tudi nemški. Dobro nemški v bačenslem narečju. Pred trinajst leti je bil zadnjič doma v Italiji, preden se je pričela vojska. In sedaj so ga politicali domov, zvala je domovina. Trinajst let je ni videl, služil si je kruha v

Nemčiji, Švici, v Avstriji, sedaj ga je klicala. Niso ga pozabili torej. Ne, zapisnik, ki je kazal njegovo ime, ga ni pozabil. In zdajci se je pokazalo to ime na listu belega papirja. Pri komisiji ga je klical nekdo s papirja in imenovali so ga kraljevega vojaka. Čemu to? Drugod so ga živili, sedaj naj umre za Italijo. Ko so korakali na kolodvor, mu je dal gospod dve fini svalčici z zlatim ustnikom in mu rekel, da mora biti ponosen, ker je Italijan. Skoro jezen je bil. »Že, že, ako pozna domovino. Teda jaz? Ko bo minila vojska, napram lahko ulico in grem zopet v tujino... k sovražnikom.« Izgleda res skoro kot Nemec navzlic laški uniformi, in kar pravi, meni pošteno. Prav odkrito priznava, da je porabil prvo ugodno priliko, da se je dal ujeti. Pa to ni lahko: jarki so tako blizu in na obeh straneh pazijo tako strogo. Ako se plazi po ospredju svoje postojanke, streljajo Lahi, ako zapazijo, kaj namerava. Ako se mu posreči, da se približa Avstrijcem, streljajo ti, ker ne vedo, kaj namerava. Danes je bila gosta megla, tako se je dal ujeti s patruljo.

Eden je stal prav blizu in zvesto poslušal. Le malo besed je razumel, a za silo se je bilo sporazumeti z njim. Pred 14 dnevi je prišel v fronto in zatrdel je, da ni ustrelil ni enkrat. Sicer jih je dosti, ki trdijo isto. Nemara mislijo, da se jim bo bolje godilo zato. Posebno Rusi so tega mnenja vobče. Toskancu, ki je stal v bližini in se odeva v bled in prepadel tesno v konjsko odejo, bi se bilo moglo verjeti sicer. »Pri juriših sem vedno divjal z ostalimi, a nisem ne streljal, ne bodel. Dvakrat smo morali naprej, tudi častniki. Pri drugem navalu nas je ostalo pol v jarkih. Trije častniki so padli včeraj, vsi so zelo mladi. Imeli smo 24letnega stotnika, poročnika še otroka. Stare vojake povprašujejo, kaj na store. Le-ti jim odsvetujejo naskoke, ker postojanke niso zavzetne. Naposled smo napadli vendar dvakrat, kakor sem rekel. Prvič smo morali nazaj radi topništva, v drugo nas je prišlo nekaj v vaše jarke, a nobenega nisem videl več; Dalmatinci so se borili proti nam. Pozneje so nas ujeli vse; bilo je strahovito. Na stotine je bilo bolnih radi vode v jarkih.«

Pripovedoval je nepretrgoma, a v očeh mu je trepetala mrzlina in mrzlina v njegovih stavkih. Smili se mi dečko.

»Avanti!« se začuje ukaz; ujetnike je treba vpisati; 52 pešcev doslej. Posamič vpišejo imena in polke njihove ter jih prevzamejo. Nekaj vojaškega je šinilo pri tem avanti! v nekatere. Poskušajo se postaviti strumno v vrsto, drugim se ne zdi vredno več, da bi poskušali. Od vojaštva in vojaškega so se poslovili v hipu, ko so jih bili ujeli.

Kasneje jih najdem v vrstah pred našo vojno kuhinjo, čakajoče na juho. Dva sta dobila neke celotobaka, pušča strmita v umazano brozgo na cesti. Oni, ki je bil v Lyonu, bi rad govoril z menoj. Pretkan mu je pogled, že prej sem bil opazil; nemara mu je do svalčic. Dam mu jo: »Merci, monsieur!« Granatni drobec vzame iz žepa. »Od vaših je,« pravi, »morda vas zanima, ker dobivate le naših.« Šele včeraj je udaril tik njega. Pri jurišu je prišel mož v naš jarek in ujeli so ga, v boju mož proti možu. A vidi se, da je laž, kar pravi. Rad bi se kazal junaka, radoveden sem bil, kako bo nadaljeval. Začetek z granatnim drobcem ni bil napačen. »Ujeti so me, a v avstrijskih jarkih pri Gorici, torej smo vendar v avstrijskih jarkih.«

»To ni res. Vrgli smo vas zopet iz njih.«

»Ne, ne; obdržali smo jih trdno.« Prejšnji Toskanec je segel v pogovor; ujeli so ga pol ure kasneje. Te pol ure kasneje so ujeli vse, kar je bilo živih sovražnikov po naših jarkih, je izpričal. Lyonec je pobit, užaljen: »Nič ne de, pridemo že spet vanje. Jutri bomo v Gorici, je obljubil stotnik.«

»Saj ste bili že danes,« sem ga opozoril.

»Oui,« je potrdil smejoč se. »Mais avez un interprète.«

Celo šali se, krže torej, da se mu godi dobro; eden takih je, ki se urno najdejo v vsak položaj in zihaje se preriva pobite tovariše, da bi prej prišel s posodo do kotla, hkrati si izmislija najbrž novih laži.

Prihajajo novi ujetniki, raztrgani, žol-tih obrazov, otopleli, premrli. Odkod? S Podgore; danes ponoči so jih zajeli. Eden toži, tuli: ranjen je, a ne težko, kakor je videti. »Molči, saj si vojak!« se zadere nanj korporal. »Vojak n'jem, krojač sem!« se obregne le-ta nazaj. Smešna, a strašna resnica!

V priporjenem Beogradu.

Od dne do dne je življenje v Beogradu mirneje in vsakdanje, mi pripoveduje ravno iz tega mesta vrnuli se častnik. Prebivalci, ki jih je prepodlo streljanje, se vračajo trumoma, zakaj ne morejo za četami, ki se umikajo v pusto gorovje; razven tega so se prebivalci tudi prepričali, da se nimajo bati od naših vojakov ničesar. Odkar vozi južno Beogradu zopet železnica, prinese vsak vlak, ki se pripelje

v mesto, novih belgrajskih družin. Prevažajo siromske radi z vojaškimi vlaki, tudi po cestah jim morajo vojaki, ki jih srečujejo, biti čisto na pomoč. Ljudstvo prihaja iz notranjosti razcapano, premočeno in pol mrtvo gladi in se čuti srečno, ako je zopet v Beogradu. Ceste v mestu prihajajo živahnije dan za dnevom; saj vozi že dolgo električna železnica, čeprav je ali voznik ali sprevodnik oborožen vojak in se za sedaj še ne prevažajo civilne osebe. Zato vozi železnica zastoj. Električna luč še ni povsod popravljena in po nekaterih ulicah svetijo ponoči le vojaške žarnice. A s popravo hite in takisto s popravo vodovoda, ki je bil tudi poškodovan. Nove oblasti store odločno vse, kar je mogoče, da preskrbe mestu živili. Prodajalne so odprte do malega in na cesti je videti zopet boljše oblečenih gospodov imenitne družbe. Seveda je največ častnikov, naših, nemških in tudi bolgarskih, ki so službeno tu ali na potovanju samo preko mesta. Trgovci s srbskimi vezeninami, albansko zlatino in podobnim delajo dobre kupčije, ker vsak častnik bi rad vzel kaj za spomin iz Beograda. Tudi knjigarne so vedno polne; dobiti je različnih zanimivih del in časnikov, ki se jih ne dobi drugod. Najznamenitejša zbirka knjig, ki jo ima Beograd in morda Evropa, knjižnica kralja Petra, čudovito zmašana zbirka je baš v rokah višjega vojaškega uradnika, ki dela njen zapisnik. Potem se bo shranila; takisto skupniška knjižnica. V le-tej so našli med drugim popolno vezano izdajo stenografskih zapisov dunajškega državnega zbora in čudovito množino vojaško-znanstvenih del.

O družabnem življenju v Beogradu seveda ni sledu. Ljudstvo je mirno in našim vojakom ne neprijazno; mnogo Srbov govori gladko nemški. Seveda se strogo pazi na red; policijsko službo opravljajo pešci in konjeniki, vedno po dva in dva. Topčiderski del mesta stražijo Nemci, ostalo mesto naši.

Odprli so nekaj hotelov in uredili v njih častniške kuhinje, a edina gostilna, ki je na razpolago splošno, je hotel Balkan. Ta gostilna v miru ni bila prvega reda, a točili so tam izbornu plzensko pivo, zato je bila vedno polna. Kakor pripovedujejo, so se v tej gostilni posvetovali morilci sarajevski, a v Beogradu menda ni krčme, o kateri ne bi bili trdili istega.

Vsekakor gostilna še nikoli ni bila tako polna, kot je v teh časih; zlasti opoldne in zvečer se tare ljudi. Jedilni list je dosti priprost. Še nedavno je mnogo tednov imel na čelu zapisano dan na dan: danes nema hleba. Sedaj je s kruhom preskrbljeno mesto in tudi hotel. Cene niso pretirane: pečenka stane 2 K 20 v, velika, porcija krompirja 80 h, močnata jed 80 h, vrček piva 50 v, liter vina 2 K, s steklenico 50 v več, zakaj steklenice so redke v Beogradu. Plačujejo le z našim denarjem; srbskega denarja radi prisilnega kurza ni več na razpogled.

Ker savskega mostu tako naglo seveda niso mogli popraviti, preskrbljujejo mesto s potrebnim le po vodi. Dunav in Sava sta od jesenske moče preplavile bregove in s Kalimegdana je videti široko jezero, ki ga oživlja nebroj brodov; čez noč se je izpremenil Beograd v veliko luko. Čolni prinašajo ljudi in blago iz Zemuna; veliki parniki pristajajo in odhajajo; vlaki bark se pomikajo po vodi; grade velik most in zasilo brv, veliko vrvenje vlada povsod. Seveda še strogo stražijo prehod čez reko in razven vojakov in uradnikov redke tuje pride v mesto.

Novodošli častniki si seveda urno ogledajo sledove bojev. Na Vrančarju še stoji angleški ladijski top, ki ga je uničila naša artiljerija z drugim strelom. Na priregi je še prilepljen inventarni zapisnik v angleškem jeziku. Častniki se čudijo, kje je bil postavljen top. Topovi so stali neprikriti na grebenu proti Dunavu, ker niso mogli streljati indirektno. Naši kanonirji so uničili to baterijo in ono na Topčiderju z malo strelji, zakaj poleti so natančno pregledali stališče njihovo in napravili vseh potrebnih računov. Ko se je pričel boj, je bilo dosti le kratko povelje. Da so tako naglo pogodili naši sovražne baterije, je bila sreča za mesto, ki bi bilo sicer bolj razdeleženo.

Po vsi pravici so naši vojaki ponosni na one dni, posebno pionirji, katerih dela se nikoli dosti priznati ne more. Med prebivalci mesta pa gotovo ni nikogar, da ne bi se spominjal z grozo streljanja na mesto in pouličnih bojev. Najiskrenejši srbski domoljub je gotovo vesel v srcu, da je minil boj za Beograd.

Glasba.

Iga. Hladnik op. 66: Sedemdesetdeseti psalm za osmeroglasni dvojni mešan zbor z orglami. Novo mesto 1915. Hladnik ni samo eden najmarljivejših, temveč tudi eden na slovenskih korih najbolj zastopanih slovenskih skladateljev. Ne vse, kar pride izpod njegovega peresa, je našlo svoje nepristransko priznanje. Zadnjikrat sem pisal o g. Hladniku v »Novih akordih« o priliki, ko so izišle njegove izvrstne fuge

za orgle, katere sem z veseljem recenziral. Tudi to najnovejšo večje delo zasluži, ne le da se Slovencem objavi, temveč tudi da se o slovenskih prilikah na večjih korih izjavi. Tudi v koncertni dvorani bo naredilo velik vtis. Psalm, čegar besedilo že vsacega komponista mika, ker daje povod marsikateri glasbeni sliki, ni vseskozi komponiran za dvojni mešani zbor, temveč alterira z mešanim (2 soprana, alti, tenori) in moškim zborom samim. Zbori so izraziti, nikakor težavni in mestoma grandiozni. Seveda novejšega sloga iščemo za-

man... Toda to nič ne de, saj Slovencem ugaja hkrati še vedno starejša glasba bolj, ko modernejša.

Orgelski part je precej samostojen, a težaven, kontrapunkt je lep. Najbolj so se g. skladatelju posrečila mesta »Bog razodel se je narodom...« »Ploskaj mu morje« in posebno »prišel bo sodit...« (lepa gradacija!)

Slovenci imamo le malo enakih skladb; segajmo tedaj po tem lepem delu!

Emil Hochreiter.

Ljuti boji za hrib sv. Mihaela.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 24. novembra. (Kor. ur.) Goriško območje se je nahajalo sicer tudi včeraj v živahnem ognju topov in metanjan min, v bojih pehote je pa nastal odmor, ker Italijani niso napadali.

Tim ljutejšo se so pa bojevali na obeh straneh gore Sv. Mihaela. Severno od gore so popoldne vdrle močne italijanske sile v naše postojanke. Štajerska pehota in ogrska deželna bramba je izvedla protinapad in je vrgla sovražnika po hudem divjem pobližnjem boju popolnoma nazaj.

Več napadov na goro Sv. Mihaela samo in v prostoru pri Sv. Martinu je bilo odbitih z najtežjimi izgubami Italijanov.

Nek napadalni poizkus na naše postojanke na Griže Brdu je takoj zadušil ogenj.

Protiv zatvori ceste pri Zagori je metal sovražnik težke mnske metalne bombe, ki so razvijale strupene pline.

Na tirolski južni bojni črti so zopet obstreljevali kolodvor in stari del mesta Rive.

Nek naš letalec je metal bombe na lope in skladišča v Ali.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Laško uradno poročilo.

Dunaj, 25. novembra. (Kor. ur.) Iz vojnega tiskovnega stana:

22. novembra. Delovanje artiljerije na raznih točkah tridentinske in karnijske bojne črte. Sovražna artiljerija je poizkušala svoje običajno uničevalno delo proti Doseledu in Comolici, a se je pričel takoj boj z njo. Ob Soči se je včeraj z vedno večjo ljutostjo nadaljeval boj v odseku, ki ga tvorijo zmerne nižine pri Pevmi, Oslaviji in kota 188 in ki se razprostira med višino Podgora in goro Sabotin okoli Gorice. Sovražnik je podvzel trdovratno protiofenzivo, da zopet pridobi tam izgubljene postojanke. S posebno močnim ognjem artiljerije uvedeni in spremljani protinapadi so se razvili na višinah severozahodno od Oslavije do posebno močne ljutosti. Sovražnik je večkrat vdril v po naših osvobjene postojanke, a vedno je bil odbit v vročem ročnem metanju. Naše čete, pred vsem čete četrte divizije, se niso niti za dlan umaknile iz s krvjo prepojene postojanke. Večkrat so se vrgle z bajonetnim bojem na sovražnika, zadale so mu težke izgube in ujele 89 mož, med njimi 4 častnike. Na kraški visoki planoti so odbili naši štiri nočne protinapade. Zjutraj so podvzeli naši povod zopet ofenzivo. Med vrhovi gore sv. Mihaela smo dosegli nove uspehe. V smeri proti sv. Martinu je vzletel močan strelski jarek v postojanki gostilne na samem in smo odvzeli sovražniku 202 ujetnika, med njimi 4 častnike, 1 top, 2 strojnici, 1 metalni bomb, orožje in strelivo.

Boj v zraku.

Braniška dolina, 12. novembra 1915. Par dni je bilo še precej mirno. Upali smo, da je končana tretja soška bitka. Toda črno-sivkasti visoki stebri dima rastoči v dolgi vrsti iz tal hriba sv. Mihaela so včeraj zopet vsakega prepričali, da gigant-skemu borenju ob Soči še ni konca. — Danes zjutraj v oblačnem, a mirnem južnem vremenu so začeli topovi velikega kalibra kot malokdaj pretresati ozračje. Grom sledi gromu, udarec udarcu, tam od Plavi pa doli do morja. Tresenje, grmenje, ropotanje, bobnenje! Tretja soška bitka se torej z vso prejšnjo silo nadaljuje.

Med najhujšim gromenjem topov se v izvanredno naglem poletu pripodijo čez kraško planoto trije zrakoplovi. Dva drvita spredaj, eden zadek, dohiteti jih hoče. Motorji delujejo z vso močjo. Kaj je to lovljenje po zraku? Naš letalec lovi dva laška. Čuje se regljanje strojnih pušk iz višine. Desni laški letalec hoče našemu za hrbet ter ga od zadaj napasti. Toda naš pogumen pilot je že višje in daleč spredaj. Še par strelav, sovražna zrakoplova se okreneta ter začeta krožiti nad dolino.

Ni bilo posebno prijetno slišati nad seboj brnenje laških motorjev. Večkrat so nam že pošiljali od zgoraj pozdrave v obliki bomb, danes tudi ne bodo kar tako odšli. — Kako, saj nista samo dva zrakoplova? Tri, štiri, pet jih je laških. Cela čreda se jih pase v krogu nad dolino. Glave na varno! Ravno smo na varnem — pšiii... bum!! Štiri bombe so padle v bližino — brez najmanjše škode. Po pravici povedano: malo smo se le balo tako številnega

obiska v zraku. Nič ne de! Bolje je pa vendar imeti ves strah, kot pa polovico glave po takem zračnem, neprijetnem posetu.

Bombe v Ajdovščini.

Ajdovščina, 23. novembra 1915. Danes popoldne pri krasnem vremenu je krožilo več italijanskih zrakoplovov nad nami. Lahki so vrgli okoli 15 bomb. Škode ni posebe, imenovanja vredne. Zdi se, da so naši strelci en sovražni zrakoplov smrtno zadeli. Celo sovražno letalsko brodogovje se pojavlja nad Vipavsko. Gorico še vedno obstreljuje lakomni sovražnik.

Drevje se lomi in kamen drobi, našim lantom pa nič ni.

Prejeli smo:

Italijansko bojišče, 11. novembra.

V lepem gozdu smo se utrdili na visoki gori in postavili naše izvrstne možnarje. Gotovo že veste, kako smo zopet namazali Lahe. Mi smo vedeli, da misli Lah dne 18. oktobra začeti z vso silo napadati. Zato smo bili dobro pripravljeni, da bi lahko vsak hip začeli bojni ples. In res, začela se je borba na življenje in smrt. Oddajali smo strel za strelom precej hitro. Že prvi dan je padlo nekaj laških strelav prav blizu nas, zato smo se pošteno maščevali. Ponoči smo počivali v podzemeljskih jamah in se zabavali s petjem in z veselimi pogovori na Lahov račun. Zjutraj na vse zgodaj začno Lah razgrajati, lomiti drevesa in drobiti kamenje. Le počakaj, smo rekli, in odgovorili tako, da nam je naš opazovalec kmalu naznanil, kako beže Lah od svojih baterij na vse vetrove. To je bilo veselje in smeh! Tako se je nadaljevalo vsak dan. Naš hrib je bil že precej razkopan in drevje polomljeno; kamenje leži vse naokrog, kar prej ni bilo.

Nad vse srditi so pa bili boji 24. oktobra. Cel dan nismo imeli niti hipa odpočitka, tako grozovito smo posipali Lahe z granatami, ravno tako pa tudi on nas še z večjimi granatami. Bilo je nepopisno. Drevje je letelo v zrak in skale; kjer je prej stalo drevo, je sedaj velika jama, drevo s koreninami pa leži 10 do 12 m daleč proč. Vsak izmed nas je mislil, sedaj pa sedaj me zadene kamenje ali kos železa, pa vendar je tudi ta dan srečno minul za nas. Drugi dan smo mislili, da je Lah že zadosti dobil, in res je bilo malo bolj prizanesljivo do dneva Vseh svetnikov. Na ta dan je bilo pa ravno tako kakor 24. oktobra. Črn dim se je valil po gori, da se ni nič videlo in od grmenja nič slišalo. Sedaj se pa po malem nadaljuje vsak dan, da ne pozabimo, da je vojska. Mi smo pa še zmerom brez vse škode in pri najboljšem zdravju in veselju. Vsi slovenski topničarji baterije... pošiljamo tovarišem, prijateljem, starišem in dekletom najlepše pozdrave! Četovodja Franc Perko, Štajersko; četovodja Anton Toplak, Štajersko; predmojster Janez Flajnik, Dragatuš; predmojster Anton Bevcar, Kanal (odlikovan); Jozef Dolinar, Sv. Duh pri Škofji Loki (odlikovan); Janez Belšak, Sv. Barbara v Halozah, Štajersko (odlikovan); Anton Drnec, pri Ribnici (odlikovan); Leopold Karli, Sv. Lucija (odlikovan).

Nepremagljivi Slovenci.

Jozef Kleva, doma v Maliji pri Portorožu, piše dne 1. novembra z italijanskega bojišča:

Zame je bil najhujši 22. oktober, ravno moj rojstni dan. To Vam rečem: Če se sto let živim, bom na ta dan imel vedno praznik in bom šel k sveti maši. Odkar imamo vojsko z Italijani, še ni bilo tako groznih ur kot takrat. Zmagaj si se priboril naš drugi bataljon pp. Ko so Italijani z veliko premočjo vdrli v naš jarek, se je pešpolk celo noč trudil, da bi vrgel sovražnika nazaj; nato pa pride naš drugi bataljon, in sicer zjutraj ob osmih (22. oktobra). Z golimi bodali smo se vrgli nad Italijana ter kričali »hura!«, »hura!«. Vrgli smo ga. Malokateri italijanski vojak je ušel našim bajonetom.

Radi tega junaštva smo bili pohvaljeni od zbornega poveljnika; tudi en član cesarske hiše je bil navzoč pri tej pohvali. — Dne 28. oktobra smo mi zmagalci defilirali pred poveljnikom 5. armade, generalom Boročevićem. Ljubljeni vojskovodja se je z vojniki pogovarjal v slovenskem jeziku. Drugi dan nam je poslal pismo zahvalo nadvojvoda Friderik.

Ko smo zapodili Laha

smo zajeli nebroj municije: strojne puške, ročne granate in drugega vojnega materijala. Pred nami so bili čeli kupi mrlčev. Med ujetniki so bili tudi Francozi. Pete je pa malokdo odnesel, ker smo jih pridno zasledovali. Tako smo rešili celo fronto, da ni bila obkoljena.

Obstreljevanje Gorice.

Lugano. Italijanski ministrski svet se namerava te dni pečati z ugovorom avstrijske vlade radi obstreljevanja Gorice. Odgovoriti nameravajo, da je bilo obstreljevanje potrebno, ker so se nahajale v Gorici avstrijske čete, osobito artiljerija.

Ameriška municija.

Iz vojnega tiskovnega stana se poroča, da so v zadnjih dneh med artiljerijskimi izstrelki dognali ameriško municijo.

Turška sodba o naši vojski z Italijo.

Carigrad. (K. u.) »Osmanli Lloyd« razpravlja v uvodniku o veliki zgodovinski važnosti, zmage avstrijske armade na južnozahodni bojni črti, ki obstaja v tem, da je tista monarhija, o kateri ni samo sovra-

no časopisje, marveč so tudi njih vojaški strokovnjaki pisali, da je popolnoma izčrpana, na lastno pest prevzela vojsko proti Italiji in zmagovito prestala. Ponosno gleda vsak Avstrijec na v bojih preizkušeno južnozahodno armado.

Zgovorni laški ministri.

Lugano. Potem, ko sta govorila že ministra Barzilai in Orlando, je napovedal Salandra, da govori svoj vojskini govor 10. decembra v Genovi.

Omejena razsvetljava v Italiji.

Dunaj. »Politik. koresp.« poroča: Italijanski min. svet je sklenil, naj se radi pomanjkanja premoaga omeji za polovico količina razsvetljave.

Neurje na Siciliji.

Rim, 25. novembra. (K. u.) V Siciliji in v Sardiniji so viharji in pluhe povzročile velika opustošenja posestvom, hišam, tavniceam in železniškim progam. Železniški promet je prekinjen. Škoda se ceni na milijone lir.

Mitrovica in Priština zauzeti.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 24. novembra. (Kor. ur.) Uradno se razglša:

Ob zgornji Drini je dan mirno minul. Pri Pribroju so si priborile naše čete prehod na južni breg reke Lim.

Južnozahodno od Novega pazarja prodirajo c. in kr. bojne sile proti črnogorski meji.

Po dolini Ibar napredujoče avstro-ogrške čete so vrgle v ljutih bojih sovražnika iz njegovih postojank severnovzhodno od Mitrovice in so vkorakale v navedeno mesto. Ujele so 700 mož, med njimi 4 častnike.

Tudi Priština je iztrgana Srbom. Nek nemški oddelek je vdril s severa v mesto, nek bolgarski oddelek je sledil z vzhoda.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 24. novembra. (K. ur.) Wolf-fov urad poroča iz velikega glavnega stana:

Avstro-ogrške čete so vzele Mitrovico, nemške čete Prištino. Srbi so zahodno od Prištine vrženi čez Sitnico nazaj.

Vrhovno vojno vodstvo.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 23. novembra. (K. u.) Uradno poročilo o operacijah 22. novembra:

Na Kosovem polju se nadaljuje boj. Zaplenili smo šest brzostrelnih topov, dvojice poljskih brzostrelnih topov, veliko streliva in vojnega materijala in smo jih veliko ujeli. Na ostalih bojnih črtah se ni nič izpremenilo. Naše čete so prisilile 19. t. m. od treh sovražnih letal, ki so preletela Seradzik Sere, železniško postajo ob črti Dedeagač-Dimitika, da se je morale eno izpustiti na tla. Aparat je padel med rokavi spodnje Marice na zemljo in zgorel.

× × ×

Črnogorsko uradno poročilo.

Pariz. (K. u.) »Agence Havas« poroča: Naša sandžaška armada je bila 20. novembra na čeli črti napadena, najkrepkejša ob Drini in ob reki Lim.

Francosko uradno poročilo.

Dunaj, 23. novembra. (Kor. ur.) Francosko uradno poročilo 22. t. m. izvaja med drugim: Orientska armada. Naša orient-ska armada je odbila 19. t. m. bolgarski napad na Mrzen ob levem bregu Črne. Dne 20. t. m. se je vnel boj iznova pri Rajku, pritoku Črne. Pri Strumici je mirno.

Bitka na Kosovem polju.

Dunaj. Vojni poročevalec »8 Uhr Blatta« poroča: Srbom vsiljena bitka na Kosovem polju odloči najbrže, če morejo še znatni deli srbske armade uiti v Albanijo in Črnogoro. Medtem ko se na zgodovinski zemlji bore za odločitev, se pripravljajo za hrbtno Srbov usodno prodiranje proti umikalnim črtam Srbov. Kolone, ki prodirajo južno od Novega Pazarja, se pomikajo v široki črti proti zgornjemu teku Ibara, ki zavije med Rožajem in Mitrovico v zahodno vzhodni smeri. Srbi morajo sprejeti ali novo bitko ali pa poizkusiti prehod čez pusto albansko obmejno gorovje.

Srbi nameravajo zopet pričeti ofenzivo.

Pariz, 25. novembra. (Kor. ur.) Nek član srbske vlade je izjavil poročevalcu lista »Petit Journal« v Solunu, da nameravajo Srbi v kratkem zopet pričeti ofenzivo, ko bodo francosko-angleške čete v Macedoniji dovolj močne. Min. predsednik Asquith je brzojavil srbski vladi, da je sklep Anglije trden, da hoče nadaljevati ekspedicijo. Francija in Anglija pripravljata na Balkanu presenečenja, kar se kmalu tudi vidno potrdi.

Nova razvrstitev srbske armade.

Budimpešta. Poročevalec »Pesti Hir-lapa« pri Mackensensovi armadi brzojavlja:

Srbi so, da se izognejo obkolitvi, iznova zbrali svoje najboljše čete, ki so jim dali novega vojskovodjo. Izvzeli so vojake tretje črte in so poslali glavne čete z aktivnimi častniki na jug. Tretji črti pehote je naročeno, naj krije umikanje, a zmedle so se že tako, da se nahajajo že skoraj v paniki. Vodijo jih rezervni častniki, ki so že siti vojske. Dognali so, da so pobegnili polkovni poveljniki in naročili častnikom, naj se reši vsak, kakor se more. Take čete izrabijo položaj in se rade udajo. Letalci so dognali, da stoje med Prištino in Prizrenom velike kolone trenja, ki naj preskrbujejo zadnje straže. Opazili so tudi, da med zadnjimi ujetniki ni aktivnih častnikov, kar potrjuje poročilo o novi razvrstitvi srbske vojske.

Srbski častnik o položaju.

London, 24. novembra. (K. ur.) »Daily Telegraph« poroča iz Soluna z dne 22. novembra: Nek srbski štabni častnik, ki je 15. t. m. došel s Kosovega polja, je podal strašen popis razmer, ki vladajo tam. Prebivalstvo Stare Srbije, ki je tam iskalo za-velja, trpi strašno pomanjkanje. Večina jih je brez strehe in brez primernega oblačila za mrzlo zimsko vreme. Na stotine volov in konj je vsled pomanjkanja krme poginilo. Položaj srbskih čet, ki branijo vhode na Kosovo polje, je vsled obkoljevalnega pomikanja Bolgarov skrajno nevaren.

Pri Prilepu.

operira, kakor poročajo grški listi, še šest srbskih bataljonov. Na bojni črti Gerveli-Krivolak se je borilo 18. novembra 30.000 Francozov z nad 140 topovi.

Prilep v plamenu. — V Bitolju.

Lugano. Magrini brzojavlja 17. t. m. iz Florine listu »Secolo«: Monastirčani so prestrašeni. Vsak trenutek pričakujejo, da vkorakajo Bolgari. Prilep gori. Zdi se, da so se umaknili Srbi južnovzhodno od Babune v Morikovo. Poizkušati hočejo, da se združijo s Francozi, ki stoje zahodno od reke Vardar. Pričakujejo, da Bolgari nameravajo odriniti proti Rešni, ko zasedejo Bitolj.

Boji pri Prilepu mirujejo.

Rotterdam. »Times« poročajo iz Bitolja: Srbske čete, ki si stoje nasproti južno od Prilepa, se še niso spopadle. Tudi Bitolj ni ogrožen. Srbska vlada se je preselila v Prizren.

30.000 srbskih ujetnikov v Bolgariji.

Baselj. Listi poročajo iz Sofije: V Bolgarijo so pripeljali dozdaj 30.000 ujetih Srbov.

Srbski vojni minister

je došel, kakor se poroča, v Solun, da se posvetuje z generalnim štabom izkrcanega zbora.

Srbski begunci v Solunu.

Atene. Iz Soluna se poroča, da oblegajo v Solunu avstrijski konzulat srbski begunci, ki prosijo, naj jim dovoli povratek v po osrednjih velesilah zasedeno ozemlje Srbije.

Srbom grozi lakota.

London. (K. u.) Grey je izjavil v poslanski zbornici, da se stori, kar je mogoče, da obvarujejo Srbe lakote. Angleška vlada je poizkušala skupno z zavezniki dovesti kolikor mogoče veliko živil.

Slovo kralja Petra.

Budimpešta. »Vilag« poroča iz Soluna: Kralj Peter, ki je dozdaj vedno odklanjal Nikitova vabila, je pod vtisom dogodkov izjavil, da zapusti Srbijo in je že odpotoval v Cetinje, kjer hoče bivati v konaku, dokler zopet ne ozdravi. Srbska vlada mu v kratkem sledi.

Pri Bitolju in v Solunu.

Lugano, 25. novembra (Kor. ur.) Laški listi poročajo iz Bitolja in iz Soluna: Srbski vojni minister Bojović se je pripeljal v Solun, da obišče generala Sar-

raila in francosko bojno črto, na kateri teko pritiska na 50.000 Francozov 80.000 Bolgarov z mogočno artiljerijo. Francoske sile, o katerih umikanju med St. Demir-kapu (žel. postaja ob železnici Solun—Skoplje) in grško mejo se že razpravlja, so razočarane, ker se nič ne opaža o sodelovanju srbske vojske. Srbski polkovnik Popović priznava, da dovoz živil, ki je mogoče le z juga, ne zadošča in da posluje zelo zanikrno, vsled česar vojakom primanjkuje kruha in da cepajo radi oslabljenja. Na Kosovem polju tabori na tisoče beguncev, ki jim tudi primanjkuje kruha. Umrljivost med begunci in ranjenimi vojaki je zelo velika, ker primanjkuje zdravil in ni dovolj lazaretov. Srbska vlada in poslanci četverosporazuma, potujejo čez Pri-zren, kjer se je 22. t. m. poročalo o bojih severno od Kačanika, v Ohrid, ostalo diplomatično osebje, med njimi tudi belgijski poslanik, hitre v Bitolj.

Francija ne pošlje več čet na Balkan?

Pariz, 23. novembra. (Kor. ur.) Clemenceau piše v »L'homme enchaîné«, da se je že prekoračilo število čet, katere je vlada določila za Solun. Zdi se mu, da vé, da jih ne boje poslali kaj več.

Umor polkovnika Pribičevića.

Sofija, 24. novembra. Med zadnjimi ajetniki se nahajajo tudi vojaki Pribičevićevega polka, katere je zasljal bivši bolgarski poslanik Čaprašikov. Nek podčastnik, v zasebnem življenju delovodja v belgrajski elektrarni, zelo omikan človek, je pripovedoval: Poveljnik mojega prvega nadomestnega polka je bil Pribičević. Ob Jastrebcu je došlo do bojev z nemškimi četami. Morali smo se umakniti proti Mramorju, da pridemo do Morave in branimo Bolgarom prehod čez reko. Polk je bil popolnoma izmučen. Več podčastnikov je agitiralo med moštvom, da je položaj izgubljen, Pribičević pa da je eden glavnih krivcev srbske nesreče. On je tisti, ki je pri tem vedno igral veliko vlogo. Pribičević je izdajalec. Prišel je le zato, da spravi Srbijo v nesrečo. V večernih urah je šlo med divjim kričanjem več kot 30 vojakov k stanovanju Pribičevića. Ta se je prikazal pri oknu, nakar so uporniki takoj nanj ustrelili, pometali orožje proč in se razpršili na vse strani. Zanimivo je, da se je oglasilo že na sotine srbskih vojakov, ki so pripovedovali, da so ustrelili Pribičevića, ker so se nadejali, da bodo za to pohvaljeni.

Srbija in ententa.

Bolgarski listi poročajo, da se je Magrini, korespondent »Secola«, sestal s srbskima ministroma Gavrilovičem in Ivanovičem, ki sta mu s solzami v očeh zatrjevala, da je srbske nesreče kriva ententa, ker ni dopustila, da bi bila Srbija napadla Bolgarijo še predno je bila bolgarska mobilizacija dovršena. Takrat bi se bilo dalo še kaj doseči, toda ententa je vso odgovornost za bolgarsko mobilizacijo prevzela nase in s tem uničila Srbijo.

Novi znanstveni zakladi za Bolgarijo

Sofija. Vseučiliška in narodna biblioteka belgrajska je postala bolgarska last. Srbi so svoje književne zaklade prenesli v Niš in tam so jih Bolgari zaplenili in jih bodo odpeljali v notranjo Bolgarijo, da se okrepe s tem dragocenim materijalom bolgarske knjižnice.

Orient v bodočnosti.

Bolgarski listi povzemajo iz švicarskih listov zanimive izjave o bodočnosti orientja. Dosedaj so bili skoro vsi trgi zaprti, po vojski se pa obeta nov preporod cele Azije, ki se bo prerodila v novo, veliko Evropo. Angleži bodo izgubili vladu pri Suez in svetovna politika se bo popolnoma na novo orijentirala.

× × ×

Grška ostane nevtralna.

Pariz, 25. novembra. (K. u.) Ministrski predsednik Skuludis je izjavil atenskemu dopisniku lista »Petit Parisien«, da ostane Grška nevtralna kljub vsakemu pritisku, naj pride od katerekoli strani. Nevtralnost ostane dobrohotna nasproti sporazumu, osobito nasproti Franciji.

Nota sporazuma Grški izročena.

Atene, 25. novembra. (K. u.) »Agence Havas« poroča: Skupno noto četverosporazuma so izročili včeraj popoldne Grški. Razpravljali so o njej med zajutrkom, ki ga je priredil kralj Denys Cochinu na čast. Kralj je namignil Cochinu, da bo ugodno sprejeta. Nota je prijateljska in zahteva, naj Grška potrdi že prejšnjo izjavo o položaju čet zaveznikov na Grškem. Nota ne stavi roka za odgovor, prosi pa, naj se kolikor mogoče hitro odgovori na njo. Sodi se, da grška vlada popolnoma pripravi zahtevam zaveznikov.

London, 25. novembra. (K. u.) »Reuter« poroča iz Aten: Uradno se obvešča: Štirje poslaniki sporazuma so podvzeli skupen korak o vprašanju zavezniških čet v Macedoniji. Korak je bil prijateljski. Trdi se, da so poslaniki poizkušali Grško pregovoriti, naj se izjavi, kako namerava postopati. Takoj po obisku poslanikov je zboroval ministrski svet.

Angleži dementirajo blokado.

Rotterdam, 24. novembra. Iz Londona javljajo: Uradno se razglša, da Angleška ni ustavila nobene grške ladje in se tudi blokada ne izvršuje. Najbrž so v Londonu dobro razumeli migljaj iz Aten, da bi bilo silno neprijetno začeti z represalijami, dokler se še vrše pogajanja.

Pogajanja v Atenah.

Zeneva, 24. novembra. Pariški »Petit Parisien« piše, da so se pogajanja v Atenah za zavezniške zadovoljivo končala. Da se spoznati, da se hoče Grška izogniti konflikta z entento. — »Petit Journal« piše, da se je Denys Cochin v nedeljo vrnil v Atene, odkjer je pa isti dan odpotoval Kitchener v Solun.

Enotna preskrba zaveznikov z municijo.

London, 24. novembra. (Kor. ur.) Reuter poroča: Munijski minister se je včeraj cel dan posvetoval z zastopniki francoske, italijanske in ruske vlade. Kakor se čuje, so vnovič razpravljali o enotni preskrbi zaveznikov z municijo.

Grška tujih čet ne bo razorožila.

London, 23. novembra. Atenski dopisnik »Daily Maila« je imel razgovor z pravosodnim ministrom Rhallisom. V pogovoru je minister baje tudi rekel, da Grška ne bo poskušala razorožiti angleških, francoskih in srbskih čet, če bi prestopile grško mejo. Če ententine čete zapuste Solun, tedaj bo Grška v 24 urah demobilizirala. Minister se je pritoževal nad angleško vlado in je rekel, da Grška zahteva edinole miru, toda Angleška jo hoče prisiliti, da gre v vojno in jo hoče izstradati. Dopisnik dostavlja, da mu je vsak dan bolj jasno, da se da ves položaj izraziti z besedo: strah.

Nove grožnje Grški.

London, 23. novembra. Reuter poroča: »Pall Mall Gazette« piše: Neformalna blokada je prva doza edinega zdravila, ki more odpraviti bolezen kralja Konstantina in njegovih podložnikov. Kakšno stališče zavzema kralj, je razvidno iz izdajstva nad zaveznikom in iz preziranja ustave. Edini dokaz, ki mu bo šel v glavo, je, da imajo zavezniški še čisto drugačno orožje, kakor pa ljubeznivost in da so tako v stanu kakor tudi pripravljeni kaznovati tiste, ki uganjajo z njimi burke.

V rokah kralja Konstantina.

Ne ve se, da li se srbskim četam sploh še posreči priti na grška tla. Ako bi se pa to zgodilo, potem ne preostane Grčiji nič drugega, nego »da v varstvo svoje nevtralnosti srbske čete takoj razoroži in jih do konca vojske pridrži v koncentracijskem taboru, ker se mora Grčija na vsak način ogniti temu, da bi se vojna prenesla na njeno ozemlje« — tako se je izjavil zunanji minister načelnikom tujih poslaništev. To je za Grčijo danes edino možno stališče. Brez ozira na vse drugo je za vsakega otroka jasno, da je srbska stvar zapečatena in z njo tudi stvar entente na Balkanu. Saj bi morala ententa zbrati na Balkanu ogromno armado, ako bi mislila na resen boj proti združenim avstro-nemškimi bolgarskim in turškimi vojskam. Za zbiranje take armade pa niti nima več časa, brez ozira na to, da bi morala v tem slučaju tako oslabiti fronto na zapadu, da bi morali to Nemci le z veseljem pozdraviti. Zato je jasno, da je solunsko podjetje gola pustolovščina, katera pač ne bo spravila Grčije z edino prave in možne poti stroge nevtralnosti. Prepričani smemo biti, da bo kralj Konstantin o pravem trenutku odrezal Damoklejev meč, ki visi sedaj nad srbskimi ententinimi četami.

V Rimu jih Grška skrbi.

Berlin, 24. novembra. Iz Rima brzojavljva dr. Dillou »Daily Telegraphu«, da tamošnja javnost grško stališče opazuje z vznemirjenjem. Pred kratkim izvršeni poklic vseh grških častnikov iz tujine in okrepitev grškega generalnega štaba v Solunu smatrajo kot slabo znamenje.

Pogajanja v Atenah se razvijajo ugodno za entento.

Berlin, 24. novembra. Iz Kodanja poroča »Tägliche Rundschau«: »Temps« javlja: Pogajanja v Atenah se nadaljujejo uspešno in popolnoma zagotavlja francosko-angleške zvezne črte.

Grška vprašuje za vzrok blokade.

Berlin, 24. novembra. »Täg. Rundschau« javlja iz Londona: V zborničnih krogih se sliši, da je Grška prosila ententine vlade za pojasnila, zakaj se Grška blokira. Grška vlada pravi, da se od grške strani ni ničesar storilo, kar bi opravičevalo to oškodovanje grških interesov.

Kaj je zahteval Kitchener.

Curib, 24. novembra. »Corriere della Sera« javlja, da je Kitchener zahteval: 1. Grška ostane nevtralna, če bi zavezniški razširili svojo fronto, 2. Grška se z orožjem upre morebitnemu nemško-avstrijskemu ali bolgarskemu pohodu na grško ozemlje, 3. Grška dovoli, da ententa izkrea čete tudi v drugih grških lukah n. pr. v Traciji in Epiru.

V koliko se Grška uda.

Atene, 22. novembra. Kor. ur. Zakasnelo.) Kakor izve poročevalec Wolffovega urada, je grška vlada pripravljena ententi ugoditi v toliko, v kolikor jo to združljivo s častjo in nevtralnostjo dežele.

Položaj na Grškem se jasni.

London, 25. novembra. (K. u.) Posebni poročevalec »Reuterja« poroča iz Aten: Po ministrskem svetu so obvestili poslanike, da se je položaj zjasnil in da se normalno razvija. Zahteva zaveznikov je mnogo manj grozeča, kakor se splošno sodi.

Nov skupen korak entente v Atenah.

Atene, 23. novembra. (K. u.) Po neki uradni vesti so poslaniki entente danes napravili skupen korak glede zavezniških čet v Macedoniji. Korak je bil prijateljskega značaja.

Ententa in Grška na poti sporazuma.

Amsterdam, 22. novembra. »Central News« javljajo iz Aten: V zelo dobro poučenih krogih sodijo, da ni več daleč do sporazuma med entento in Grško in da se je našel način življenja za zavezniške na Balkanu, ker je Grška dela vsa zaželjena jamstva. Kitchenerjevi obiski pri kralju, Skuludisu in načelniku generalnega štaba so sporna vprašanja rešili zadovoljivo.

× × ×

Bratšanu bolan.

Budimpešta, 24. novembra. »Az Est« javlja iz Bukarešta: Ministrski predsednik leži v postelji, zato se je morala odložiti akcija za rekonstrukcijo kabineta.

Rumunska trgovina.

Bolgarski listi poročajo iz Sofije: Dokler je bila Donava zaprta, je šel ves trgovski promet čez Rumunijo za Turčijo in Bolgarijo. Marsikako naročilo je ostalo neizvršeno, a vključ temu je imela romanska trgovina kolosalne dobičke. Danes je

Vojska z Rusi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 24. novembra. (Kor. ur.) Uradno se razglša: Nič novega.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 24. novembra. (K. u.) Wolffov urad poroča iz velikega glavnega stana:

Vojna skupina generalfeldmaršala pl. Hindenburga.

Med sunkom južnovzhodno od R'ge proti Bersemdinde, s katerim smo prepodili Ruse iz navedenega kraja, smo ujeli 6 častnikov in 700 mož in zaplenili 2 strojni.

Nek naprej potisnjeni oddelek v Janopolu severno od Iluksta se je moral umakniti pred nekim ruskim napadom. S protinapadom se je selo zopet osvojilo.

Vojna skupina generalfeldmaršala princa Leopolda Bavorskega.

Položaj je neizpremenjen.

Vojna skupina generala pl. Linsingena.

Odbiti so bili sunki ruskih oddelkov severovzhodno od Cartoriska in pri Dubiscu severno od železnice Kovel-Rovno. Privedli so 50 ujetnikov in 3 strojnice.

Vrhovno vojno vodstvo.

RUSKO URADNO POROČILO.

Dunaj. (Kor. ur.) Iz vojnega tiskovnega stana: Na Vzhodnem morju so potopile naše torpedovke 20. t. m. po kratkem boju neko nemško stražno ladjo pri Vindavu. Ujet je 1 častnik in 19 vojakov. Izgubili smo imeli nobenih.

KOLIKO JE RUSOV V BESARABIJI.

Budimpešta, 24. novembra. »P. Lloyd« javlja iz Bukarešta: Marghilomanovo glasilo »Inainte« zatrjuje, da Rusija v bližnjem času ne bo nastopila proti Bolgariji in rumunska vlada ne bo dovolila prehoda ruskih čet. V južni Besarabiji ni 350.000, ampak samo 80.000 mož.

NAGOVOR CESARJA VILJEMA VOJAKOM.

Berlin. Listi objavljajo: Cesar Viljem je nadzoroval 10. t. m. popoldne v strelskih jarkih armado generala pl. Woyrscha. Spremljal ga je generalfeldmaršal princ Leopold Bavarski in je sam delil vojakom odlikovanja. Cesar je tudi vojake nagovoril: Zahvalil se je predvsem za lepe uspehe, ki jih je med veliko ofenzivo priborila šlezjska deželna bramba, omenjal je napadov sovražnika na zahodu in nas je nato opominjal, naj vzdržijo v jarkih in naj sovražnika pošiljajo s krvavimi glavami nazaj, dokler ne poklekne pred nami, kar se mogoče in kakor upa, lahko zgodi v najkrajšem času.

NOVI RUSKI VOJSKOVODJE.

Dunaj. »8 Uhr Blatt« poroča z ruske meje: Desnemu ruskemu krilu poveljuje po

to seve drugače in Rumuni se bridko pritožujejo. »Adeverul« piše: »Odkar so se avstrijsko-nemške in bolgarske čete združile, se Avstrija interesira samo za tranzitni promet po Donavi. Za Rumunijo se nihče več ne zmeni, kot bi je ne bilo. Ne izvršujejo se naročila, niti državna ne. Trgovci so brez dela in so se začeli vedno bolj pritoževati pri vladi, ki je sklenila, da napravi konec temu postopanju.«

× × ×

Ruski glas o Rumuniji.

»Rje« piše: Poučeni krogi ne verujejo, da se bo Rumunija v bližnji bodočnosti pridružila zaveznikom. Vseled novega položaja na Balkanu bo Rumunija ostala strogo nevtralna. Vsekakor pa je izključeno, da bi stopila na stran osrednjih sil.

Car v Reni blagoslovlja čete.

Berlin, 24. novembra. »Voss. Ztg.« javlja iz Bukarešta: Carjev obisk v Reni je imel ljudski značaj. Ljudstvo se je lahko često svobodno udeležilo sprejema. Reni je sedaj veliko vojaško taborišče. V luki je 100 rečnih ladij z izvrstno opremljenimi vojaki.

»Az Est« javlja: Car je imel tudi nagovor na vojake in je rekel, da se po njegovih žilah pretaka ista kri kakor po njihovih. Ima brezmejno zaupanje v pogum svojih čet in je prepričan, da bodo njegove čete zmagale v pravičnem boju. Na koncu govora je car blagoslovil čete.

× × ×

Adrija boji — laška.

Lugano, 24. novembra. Osrednji komite nacionalistične stranke v Rimu je sklenil pozvati vladu, da takoj napove vojno Nemčiji. — »Popolo d' Italia« zahteva, da mora Adrija postati edinole laška. Poleg Italije ne sme imeti v Jadranskem morju nobena druga država ne pravice ne moči.

izvedenih spremembah Dimitrijeva, levemu pa general Ivanov. General Ruski je pridelen carju kot prvi vojaški svetovalec in kot tak pravi vrhovni poveljnik.

RUSI NISO ZOPET OSVOJILI ČARTORISKA.

Dunaj, 24. novembra. (Kor. ur.) Iz vojnega tiskovnega stana: Rusko uradno vojno poročilo trdi, da so Rusi zopet osvojili Cartorisk. Ta podatek je izmišljen. Čartorisk so zažgale nemške čete. Vse ruske patrulje, ki so prekoračile reko, so prepodene na vzhodni breg Stira in se na zahodnem bregu Stira ne nahaja noben ruski oddelek več.

CAR NA BOJIŠČU.

Berlin. »8 Uhr Blatt« poroča z ruske meje: Ruski poročevalci poročajo, da si je ogledal car vse postojanke ruske armade na severni in na južni bojni črti. Povsod je nagovarjal vojake in je odpotoval nato v Kronstadt, kjer si je ogledal tudi rusko balistično brodogradnjo.

UPORNO GIBANJE NA KAVKAZU.

Stockholm, 24. novembra. Uporno gibanje na Kavkazu se vsled tiranstva Nikolaja Nikolajeviča vedno bolj razširja. V Tiflisu je nastala lakota.

POLJSKI BEGUNCİ ZA SIBIRSKO RUDNIKE.

Petrograd, 24. novembra. »Birževit Vedomosti« piše, da nameravajo Kitajci v rudnikih ob Amurju in v Vzhodni Sibiriji nadomestiti z begunci iz Poljske; vplivno glasilo ruskih finančnikov pripiše, da se mora taka lepa prilika izkoristiti, da se enkrat za vselej odstrani »rumeni naval« in da se naseli Vzhodna Sibirija. Iz Astrahana, Moskve, Rostova in drugih krajev sporočajo o krvavih nemirih, katere pripisujejo na račun hujškanja beguncev.

Odlikovanja.

Red žel. krone 3. reda z vojno dek. je dobil zdravstveni referent pri južno-zap. armadnem poveljstvu štabni zdravnik dr. Emil Hochmann. Zaslužni vojaški križec 3. reda z vojno dekoracijo so dobili oberst-lajtn. Fran Peitler in stotnik Ivan Bracher top. polka št. 27; nadpor. v rez. Adolf Ranbal pp. št. 74; nadpor. Rihard Stenta pp. št. 97. Najvišje pohvalno priznanje so dobili stotnik Emil Knific pp. št. 17; oberst-lajtn. Ivan Poddanny top. p. št. 27; poroč. Josip Pachmann topn. p. št. 27; stotnik Vincenc Weber pp. št. 74; zlati zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil polk. zdr. dr. Ivan Barbalic; dalje dr. Leopold Ješe, asist. zdr. pri pp. št. 17.

Odlikovani so bili od nadomestne baterije topniškega polka št. 7 s srebrno svetinjo I. razreda enol. prost. ognjičar K. Tschada, Fr. Kropf ter E. Pirtz; — s srebrno svetinjo II. razreda A. Avčin, F. Telschig, J. Zupan, Fr. Koritnik, Fr. Arnšek, St. Barbarino.

Za vojno dobo sta bila imenovana čr. novojniškim praporščakom pri 27. črnov. polku Gustav Sannig in Fran Spazzapan; čr. novojniškim kadetom pri istem polku

Ivan Orazietti, Ciril Peternelj, Guido Mondello. Za nadporočnike avditorje so bili imenovani za vojno dobo v črni vojni dr. Anton Banaš, dr. Fran Brnčič, Eugen Čučkovič, dr. Josip Culič, Henrik Stepančič in dr. Ernst Švorčik.

Ponovno Najvišje pohvalno priznanje je dobil asistentni zdravnik dr. Ervin Lazar.

Vojno poveljstvo je podelilo srebrno hrabrostno svetinjo I. reda naredniku Iv. Krže, dom pp. št. 27; zlato hrabrostno svetinjo rez. prap. Oskarju Vogler, četovodjema Karolu Sitar in Antonu Verbovšek ter pešču Antonu Jevnišek pri pp. št. 87; srebrno hrabrostno svetinjo I. reda kadetu Karlu Krofi, štab. nar. Antonu Prekoršek; nar. Vincencu Pukiš, četovodjema Antonu Zerku in Alojziju Rapp, korp. Val. Mikek, Alojziju Morguč, Ignacu Plansteiner, Cirilu Celič, desetnikom Mart. Laznik, Francu Potočnik, rezervistu Francu Bric in pešču Jakabu Pušnik, vsem pri pp. št. 87; korp. Ivanu Fink in Alojziju Immer pp. št. 47 — srebrno hrabrostno svet. II. reda kadetoma v rez. Josipu Marovec in Josipu Cvetko ter praporščakom v rez. Zigi Reichert, Albertu Demeter, Viljemu Linhart, Bolesl. Krviatowski, Tadeju Savicki, Ivanu Kapatka, Hubertu Winkler, Adolfu Kohont, štabn. nar. Mihi Pšeničnik, nar. Iv. Rozman, četovodjem Boži Broše, Antonu Cetilenski, Ivanu Kristanu, orožarju Leop. Kolarič, Jakobu Vovk, korp. Blažu Petan, Al. Zeleznik, Mihi Zohar, Martinu Bevc, Vinc. Marn, Ivanu Knez, Antonu Čuš, Fr. Zetl, Ivanu Scopinich, desetnikom Maksu Stergar, Romanu Kosi, Francu Kotnik, Iv. Požin, Josipu Vernej, Josipu Sveneš, Iv. Vidovič, Lud. Pollak, Antonu Kranjc, Francu Kozar, peščem Andreju Kranjc, Karlu Šribar, Josipu Prosenik, Josipu Ambrecht, Ernestu Kosem, Josipu Miletič, Ivanu Stanič, Antonu Lasič, Marku Jezovšek, vsi pri pp. št. 87; bronasto hrabrostno svetinjo četovodji Francu Korat, desetniku Antonu Babošek, peščema Ivanu Caiuta, Ivanu Jus pri pp. št. 87; drag. Francu Vidmar, Jakobu Molc pri drag. p. št. 5; desetnikom Francu Malus, Ivanu Rožman, Ivanu Horvat, Francu Povalej, Cirilu Sietak, peščem Francu Klančnik, Alojziju Bergman, Martinu Vihar, Ivanu Bonafo, Alojziju Marošek, Martinu Pen, Ignacu Rozin, Gregorju Jadreško, Francu Jelenko, Karolu Jakob, Blažu Kosec, Karolu Petek, Antonu Radanovič, Mateju Višnar, Francu Bezjak, Ant. Režek, Ivanu Tamše, Francu Ogrižek, Francu Samperl, Francu Zelič, Francu Pelhan, Francu Pavlin, Blažu Štamberger, Ivanu Kukovič, Belt Rapp, Alojziju Ambrecht, Ivanu Napotnik, Francu Sonberg, Leopoldu Jagrič, Ivanu Konečnik, Antonu Agreš, P. Rožar, Jern. Ajdišek, Francu Kržan, Karolu Špan, Ivanu Jernejčič, Ivanu Cernelič, Josipu Postrožnik, Dominiku Negro, rezervistom Jos. Horvat, Mihi Ogorevc, Ivanu Skodič, črnovojnikom Jakobu Verbič, Josipu Prater, Josipu Planinc, Josipu Švigl, Francu Glaser, Josipu Jakus, Francu Pušnik, Antonu Smerečnik, Onofru Kondrak, Francu Prohar, Francu Jamoc, Francu Bark, Ivanu Deželak, Francu Birtnik in Antonu Galuf, vsi pri pp. št. 87; korp. Simonu Lesjak, trobentačem Antonu Kovačič, Ignacu Jeršinovec in Ant. Cizej, drag. Ivanu Pappež, Martinu Mader, Gustavu Koc, Francu Plavec, Ivanu Bogrin, Viljemu Hafner, Fr. Čeh, Francu Povhe, Josipu Prešeren, Ant. Ferk, Valentinu Kenk, Alojziju Krepša, Iv. Lukanc, vsi pri drag. p. št. 5; dalje še nar. Gust. Krenker, korp. Rudolfo Trtnik, Petru Stifter, Francu Taškar, Ivanu Rus, Josipu Kihli, desetn. Ant. Gaberšek, Karlu Brence, Juriju Ulaga, Ignaciju Majerič, peščem Francu Sinkovič, Nazariju Jakomin, Francu Ječ, Jakobu Hreščak in Jakobu Čelofiga pri pp. št. 87.

Boji na zahodu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 24. novembra. (K. ur.) Wolfpov urad poroča iz velikega glavnega stana:

Nobenih bistvenih dogodkov.

Angleški vrhovni poveljnik poizkuša dvomiti o uradnem nemškem poročilu, po katerem vse v bojih okoli Loosa 8. oktobra udeležene čete niso, kakor se trdi z angleške strani, izgubile 7 do 8000, marveč 763 mož. Na tako postopanje ničesar ne odgovarjamo.

Vrhovno vojno vodstvo.

Vrhovno poveljstvo na zahodu.

Rotterdam, 24. novembra. »London Observer« poroča z dovoljenjem cenzure: V poveljstvu zaveznikov obstoja gotova kriza, katero nameravajo rešiti na ta način, da se postavi angleška armada na Francoskem pod poveljstvo francoskega generala Focha.

Vojni svet četverosporazuma.

Genl. Francoski min. svet je zboroval pod vodstvom Poincaréja štiri ure. Zaveznikom nameravajo predlagati, naj se imenuje vojni minister Gallieni za vrhovnega voditelja vojnega sveta in se mu naloži odgovornost. Skupni vojni svet zboruje te

dni. Navzoča bosta tudi zastopnika Italije in Rusije.

Berlin. (Preko Curiha.) »Idea Nazionale« poroča, da se udeležijo bodoče konference četverosporazuma v Parizu Tittoni z dvema visokima častnikoma.

Postopanje z nemškimi vojnimi ujetniki v Franciji.

Genl. V francoski zbornici so se pri toževali, ker v nekaterih francoskih mestih dovoljujejo preveliko svobodo in ugodnosti vojnim ujetnikom.

Narodno premoženje Anglije.

London. (Kor. ur.) V poslaniški zbornici je izjavil zakladni kancler Mac Kennan, da znaša narodno premoženje Anglije 20 tisoč milijonov, letni dohodek pa 4 tisoč milijonov funtov šterlingov.

Churchill — major.

Amsterdam, 24. novembra. (Kor. ur.) Nekemu tukajšnjemu listu je sporočil dopisnik lista »Times« v angleškem glavnem stanu, da je Churchill dodeljen gardnim grenadirjem kot major in da je že imel službo v strelskih jarkih.

Kardinal Mercier v Rimu.

Bruselj, 23. novembra. V katoliških krogih potrjujejo rimsko potovanje kardinala Merciera, ki bo koncem novembra odpotoval preko Alzacije in Švice. Potrjuje se tudi, da to ni prostovoljno potovanje, ampak papež je izrekel željo, da bi ob priliki prvega konzistorija kardinala rad videl v Rimu. Kaj se bo zgodilo naprej, je samo prazno ugibanje. Trdi se le, da bo sv. oče dal kardinalu nasvetov glede ravnanja njegove duhovščine napram nemški upravi. Širijo se tudi govorice, da se bo kardinal odpovedal svoji nadškofiji.

Turčija v vojski.

TURŠKO URADNO POROČILO.

Carigrad. (Kor. ur.) Glavni stan obveščaja:

Iraška bo'na črta.

Nič bistvenega izvzemši nevažnih prask med našimi prednjimi stražami in sovražnimi četami v pokrajini severno od Korne in ob Tirisu.

Dne 21. novembra smo zarlenili neko angleško letalo, ki je je sestrelil naš ogenj. Vodnik letala, major, je lahko ranjen ujet.

Kavkaška bo'na črta.

Praske med patruljami.

Dardanelaska bojna črta.

Pri Anaforti in pri Ari Burnu začasno prekinjen dvoboj artiljerije in boj z bombami.

Sovražnik je poizkušal pri Seddil Bahru po napadu na središče 21. t. m. držati se v narrej potisnjenih strelskih jarkih. Prepodili smo ga iz teh strelskih jarkov z napadom in smo popolnoma odbili protinapad, ki ga je orizkušal izvesti.

Dne 22. t. m. ljut artiljerijski dvoboj na desnem krilu. Naša artiljerija je uničila del sovražnih strelskih jarkov.

V središču ljut boj z bombami. Nobene škode ni povzročila neka mina, ki jo je razstrelil sovražnik na levem krilu.

Angleži prerokujejo, da vzamejo Bagdad.

Carigrad. (K. u.) Angleška vlada napoveduje, da se v kratkem zasede Bagdad, ker hočejo tako odvrti pozornost javnosti od neuspehov pri Dardanelah. Anglija je pokazala, da se z vsakim korakom tega podjetja približa bolj prepadu.

Kairo smoter tretje velike ofenzive.

Rotterdam. »Times« poročajo iz Washingtona: V »Tribune« izvaja gener. Bernhardt, da je smoter tretje velike ofenzive Kairo. Egipt osvojen pomeni izbruh vstaje v Indiji.

Perzijski demokrati za zvezo s Turčijo.

Carigrad, 24. novembra. Zadnji oklic perzijskih demokratov, s katerim se pozivajo rodovi, naj se združijo s turško armado, je napravil globok vtis.

Sveta vojska v Alžiru.

Carigrad, 24. novembra. Po sem došlih zasebnih brzojavkah je emir Atul Manik, vnuk prejšnjega alžirskega emirja, pozval vse arabske rodove, da se udeležijo svete vojske in bojujejo proti Francozom. Veliko število voditeljev je s svojimi rodovi sledilo temu pozivu. Upaio, da bo emir, ki ima velik vpliv, pridobil vse afriške arabske rodove za sveto vojsko proti Francozom.

Dnevne novice.

+ Solnograški knez nadškof dr. Kaltner je imenovan za tajnega svetnika.

+ S pošte. Za nadpoštara v Sežani je imenovan Vekoslav Škerl, sedanjí poštar v Sežani; za nadpoštara v Litiji je imenovan Fr. Kolbe, poštar v šent Vidu nad Ljubljano; ribniški poštar Josip Verdir je pa imenovan za nadpoštara na Bledu 1. Poštni aspirant Zmagoslav Nussböck je

imenovan za poštnega oficijanta v Krškem, poštni ekspedient Jakob Comar pa za poštnega adjunkta v Rovinju. Za poštno oficijantke so imenovane naslednje poštno aspirantke: Dragica Jereb za Postojno, Anica Benedik, Mara Arko ter Adela Wardo za Opatijo, Cilka Udir za Žire, Ernestina Aljančič pa za Lovran. Nadpoštar Lucijan Kovačič je premeščen od Sv. Lucije pri Tolminu v Radoljico. Premeščene so tudi naslednje poštno oficijantke: Ana Zitterer iz Il. Bistrice v Tržič, Mara Pakiž iz Opatije v Ribnico in Gabriella Glazar iz Barkovelj v Trst. Umirovljene so poštarice: Matilda Koy v Travniku na Kranjskem in pa Pavla Meden v Trnovem pri Il. Bistrici. Umrla je poštna oficijantka Danica Kuralt. — Razpisano je poštarsko mesto v Travniku na Kranjskem (II/1). Prošnje je vložiti v teku treh tednov. — Poštna nabiralnica v Mavhinju je zopet pričela poslovati. Vsled tega se je rečena nabiralnica odcepila od dostavljavnega okraja devinskega poštne urada in se je priključila dostavljavnemu okraju c. in kr. poštne urada Nabrežina 1.

— Rojaki! Segajte pridno po domačih umetniških razglednicah »Vojska v slikah«! Šesta skupina je izredno zanimiva. Obsega štiri enobarvne in štiri trobarvne slike, zasnovane po Gregorčičevih poezijah. Pri trgovcih zahtevajte odločno razglednice domačega izvora »Vojska v slikah«. Sosebno priporočljive so baš sedaj kot darilo vojakom po šolskih otrocih, ki s tem seznanjajo širšo javnost v preroški »Soči«.

— Kako je na Ogrskem. Po dunajski »Reichspost« posnemamo iz govora deželnega odbornika Kunschaka: Ogrska vlada je dovolila prosto trgovino z žitom in moko. Do 16. septembra se je smel vsak ogrski državljan preskrbeti z 10 kg moke za eno osebo na mesec. Vsak prebivalec Ogrske je tedaj smel nakopiti 120 kg, da se obvaruje stiske za eno leto, 120 kg, številka, ki je grozna za naše pojme. Pa tudi vsaka ogrska občina je nakupila veliko množino moke, da odpravi vsako nomanjkanje. Kar bi imela odveč, je Ogrska obljubila nam. Odtod prihaja, da se zastoj borimo za kosček kruha, dočim na Ogrskem lahko je kruh, kolikor se mu poljubi, tudi solnike in žemlje, kakor je bilo to pri nas v naj-srečnejših časih miru. Proti temu pojavu se borimo zastoj.

— Umrl je v Pragi dvorni svetnik vseučiliški profesor dr. J. Kalousek.

— Velik požar v Budimpešti. V kemični tovarnici trdke Herceg v Novi Pešti je 24. t. m. izbruhnil požar, ki je uničil tovarniško poslopje, stroje in zaloge blaga. Poškodovani sta tudi 2 sosedni veliki hiši. Ob požaru je poškodovanih veliko oseb. Škoda je velika.

Nemčija in Avstrija.

Dunaj. (Kor. ur.) Zastopniki osrednje evropskih gospodarskih društev v Nemčiji, Avstriji in v Ogrski so nadaljevali 19. in 20. t. m. na Dunaju poleti v Berlinu pričetna posvetovanja o zblizanju v gospodarsko političnih zadevah med Nemčijo in Avstro-Ogrsko. Dosegel se je popoln sporazum.

Dunaj, 23. novembra. V ponedeljek 29. novembra se vrši v Draždanih skupno posvetovanje nemško-avstrijskih gospodarskih društev v Berlinu in avstrijsko-nemške gospodarske zveze na Dunaju. Govorilo se bo o novi ureditvi trgovsko političnega razmerja med Nemčijo in Avstro-Ogrsko. Zborovanja se udeležijo tudi poslanci Bolgarije in Turčije. Obravnavala se ne bodo samo načelna ampak tudi podrobna vprašanja.

Ljubljanske novice.

Ij Ljubljancem odlikovan. Narednik g. Rado Šturm, ki se je od začetka vojske udeležil bojev na Ruskem in sedaj ob soški fronti, je za hrabrost pred sovražnikom odlikovan s srebrnim križcem s krono na traku hrabrostne svetinje.

Ij Sedemindesetletni vladarski jubilej cesarja Franca Jožefa I. bo praznovala Prva mestna deška šestrazrednica dne 2. decembra takole: 1. ob 9. uri sv. maša z »Zahvalno« in »Cesarsko pesmijo«. 11. Solska slavnost v okrašenih telovadnicah: 1. Prisega vdanosti in zvestobe našemu presvitemu vladarju. (Govor.) 2. Otrokova cesarska pesem. (Petje.) 3. Ob nastopu vladanja. (Deklamacija.) 4. Popotnica vojska. (Petje.) 5. Ob 67-letnem vladarskem jubileju. (Deklamacija.) 6. Ena ptička priletela. (Petje.) 7. Odlikovanje. (Deklamacija.) 8. Regiment po cesti gre. (Petje.) 9. V dnevih bojev. (Deklamacija.) 10. Tam za laškim gričem. (Petje.) 11. Prostovoljni strelec. (Deklamacija.) 12. Oj, ta soldaški bobnen. (Petje.) 13. Na boj, na boj! (Deklamacija.) 14. Nobene bukvice niso tak lepe. (Petje.) 15. Ob svetovni vojni. (Deklamacija.) 16. Cesarska pesem.

Ij Na laškem bojišču je bil v glavo ranjen 18. t. m. c. in kr. poročnik v rez. g. Ivan Stanonik, odvetniški kandidat pri

dr. Furlanu. Zdravi se v Marjanišču v Ljubljani.

Ij Oddaja špeha pri mestni aprovizaciji. Mestne aprovizacija oddaja špeh vsak torek in petek. Dobe ga le oni, ki se izkažejo, da imajo izkaznico mestne vojne prodajalne in zaporedno številko. Jutri pridejo na vrsto številke do 450. Prihodnji torek od 451 do 600. Vsakokrat pride na vrsto približno 150 števil. Špeh se prodaja 1 kg po 3 K 90 vin., salo po 4 K 60. Posamezniki ga dobe največ 5 kg skupaj.

Ij Trgovci in obrtniki kakor tudi prizadete stranke še enkrat in zadnjokrat opozarjamo, da bo do zadnjega t. m. treba oddati vojaškemu erarju posodo iz bakra, med in niklja ter pralne kotle, vsled česar naj se vsi prizadeti še pravočasno preskrbe z nadomestilno posodo. Hkrati pripominjamo tudi, da mora vsak prodajalec nadomestilne posode imeti strankam na razpolago tozadevni uradni maksimalni cenik. Kdor bi cene navijal, bo z denarno globo ali pa z zaporom najstrožje kaznovan.

Ij Najdene so umetne čeljusti s štirimi zobmi. Dobijo se pri urarju I. Bardorferju, Resljeva cesta št. 2.

Primorske novice.

Šole so se začele po vsej vipavski dolini deloma prej, deloma kasneje. Učitelje, ki so bili vpoklicani, nadomestujejo učitelji iz krajev, kjer ni šole, ali pa učiteljice. Kjer so šole ob cesti, so se otroci privadili, da hodijo vedno ob levi strani.

Umrla je pri Sv. Mar. Magdaleni Spodnji Terezija Stubel, mati učitelja v Rojanu Vojteha Stubla.

— V dveletno težko ječo je obsojen črnovojnik Jakob Sergas, trgovec v Trstu, ker je sunil z nožem v prsi v tullrski bolnišnici neko strežnico in jo je nevarno ranil.

Umrla je na otoku Brioni gospa Marija Kupelwieser, soproga lastnika otoka Brioni pri Pulju.

Išče se

NOČNEGA ČUVAJA ZA DEŽELNO GLEDALIŠČE.

Vloge na deželni odbor. Invalidi imajo prednost.

Knjižgoveškega pomočnika
izurjenega rezalca, sprejme takoj
Katoliška tiskarna v Ljubljani.

V poštev pride tudi pomočnik, četudi ni izučen knj. goveski pomočnik. Pogoji: spreten rezalec. 2487

500 K

2332

Vam plačam, ako Vaših kurjih oces, bradavic in trde kože, tekem 3 dni korenino, brez bolečin ne odpravi. Cena lončku z jamstvenim pis-mom K 1.—, 3 lončki K 2.50. — KEMENY, Kaschau (Kassa) L, poštni predal 12-82 Ogrsko

STARINE

kakor rimski porcelan, prstene vrče, denar in druge redke dragocenosti rimskih raket ter preproge, podobe, staro pohištvo (skrinje) stare ure in druge išče privatni kupec. Ponudbe z natančno opisavo dotičnega predmeta se prosijo pod »Prisno in takoj 2397« na upravo tega lista. 2397

Vojni kreme-zrezki

(Kriegs-Kreme Schnitten)

nepokvarljiva fina jed, nudi lep zaščitek. — 1 kar. on 36 kosov K 4.—. Razpošilja najmanj 3 kartone po pošti.

Brandt v Ljubljani, pošta 7.

Zaloga na debelo: Nowotny, Dunajska cesta.

Kupi se za društvo v Ljubljani večji, dobro ohranjen

harmonij.

Pojasnila daje uredništvo »Slovenca«.

OVČJO VOLNO

vseh vrst in vsako množino

kupuje po najvišjih cenah

J. GROBELNIK,

Ljubljana, Mestni trg šte. 22.

